

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Střípky z rozhodovací praxe zákona o zadávání veřejných zakázek

aneb (ne)oblíbené paragrafy zadavatelů a kontrolorů

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

§ 18 odst. 2

- součet předpokládaných hodnot všech plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti
- „Částmi veřejné zakázky, jejichž předpokládané hodnoty musí být sečteny, jsou plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti. Tento přístup navazuje na dosavadní koncept jedné veřejné zakázky, který byl dovozen rozhodovací praxí. Ta vyžadovala věcnou, místní a časovou souvislost. Věcná a místní souvislost je v textu zákona zobecněna pojmem funkční celek, časová souvislost je vyjádřena přímo.“
- **Rozhodnutí: R94/2009/VZ-14854/2009/310-JHr**

Otázka: Jde o jednu veřejnou zakázku, jejíž předmět byl rozdělen na části, či o více samostatných zakázek s odlišným předmětem plnění?

ÚOHS odpovídá: „Při posouzení je nutné přihlídnout k případné věcné, místní a časové souvislosti zakázek a ke skutečnosti, zda předmět plnění zakázek tvoří jeden funkční celek.

§ 89 odst. 5 a 6

Zákon o zadávání veřejných zakázek zásadně požaduje, aby byl předmět veřejné zakázky definován způsobem, který se bude vyhýbat označením příznačným pro určité dodavatele. Je zřejmé, že pokud budou technické podmínky formulovány odkazem na obchodní firmu či jméno dodavatele, název jeho výrobku, nebo na patenty, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky nebo označení původu výrobku, povede to vždy do určité míry ke zvýhodnění konkrétního dodavatele (v případě odkazu na jeho konkrétní výrobek) nebo skupiny dodavatelů (například při použití odkazu na místo původu výrobku). Specifikace předmětu plnění by tak měla být zásadně zcela neutrální a prostá příznačných označení. Je třeba zdůraznit, že se uvedený požadavek netýká pouze konečného produktu, ale i jeho jednotlivých komponentů (např. při pořízení počítače by nemělo být odkazováno na procesor konkrétní značky, v případě stavebních prací na konkrétní stavební materiály určitého výrobce).

Zákaz používání příznačných názvů však není zcela bez výjimek.

- 1) Je třeba uvést, že zákon stanoví, že zadavatel nesmí zvýhodnit nebo znevýhodnit určité dodavatele nebo výrobky tím, že technické podmínky stanoví prostřednictvím přímého nebo nepřímého příznačného odkazu. Pokud jeho použití **nemůže nikoho zvýhodnit či znevýhodnit**, pak použití příznačného označení nic nebrání. Zde je však třeba uvést, že použití příznačného označení bude zpravidla zvýhodňující ze své podstaty a tento jeho charakter zpravidla nebude možné zcela eliminovat připuštěním rovnocenného řešení. Rovnocenné řešení je totiž svým způsobem handicapováno již tím, že u něj bude třeba prokazovat a posuzovat rovnocennost. Odkazy na materiály konkrétních výrobců tak budou mít zpravidla za následek, že dodavatelé budou tyto výrobky či materiály volit proto, aby se vyhnuli riziku, že jimi nabídnuté řešení nebude považováno za rovnocenné.

Osobně si dokáží v praxi představit odkaz v zadávací dokumentaci na konkrétní výrobek, jehož vlastnosti jsou na trhu natolik unikátní, že na trhu neexistuje rovnocenná náhrada.

- 2) Dalším případem, kdy bude možné považovat příznačný odkaz za přípustný, je situace, kdy jeho použití **odůvodňuje předmět veřejné zakázky**. Typicky to bude tehdy, pokud je v rámci plnění zadávané veřejné zakázky třeba zajistit kompatibilitu s již existujícím zařízením zadavatele. Zde však bude třeba situaci vždy posuzovat z hlediska přiměřenosti. Zadavatel by tak neměl zdůvodňovat kompatibilitu se svým stávajícím zařízením, které ve srovnání s vypisovanou zakázkou má zanedbatelnou hodnotu. Dalším případem může být situace u stavebních (restaurátorských) prací, kdy orgán ochrany kulturních památek správním rozhodnutím nařídí použití konkrétních materiálů.
- 3) Poslední případ, kdy lze připustit příznačné odkazy, je upraven v odst. 6 § 89 ZZVZ. Jedná se o případy, kdy obecné, tedy konkrétních označení prosté, stanovení technických podmínek **nemůže být dostatečně přesné a srozumitelné** a mohlo by vést k rozporu s povinností uloženou ustanovením § 36 odst. 3 ZZVZ. V takovém případě může zadavatel použít příznačné označení coby popis referenční (rozhodnutí ÚOHS ze dne 4. května 2005 (S 514-R/05-092/140/IB – odkazy na typ nábytku Cuba), nicméně musí vždy výslovně umožnit použití rovnocenných řešení. Důvodová zpráva k zákonu naprosto přesně uvádí, že připuštění rovnocenných řešení nemůže být v zadávací dokumentaci uvedeno paušálně pro celé zadávací podmínky či jejich části, ale musí být výslovně uvedeno u každého jednotlivého odkazu.

K výše uvedeným 3 bodům je třeba dodat, že důkazní břemeno ohledně přípustnosti použití příznačných odkazů nese v těchto případech zadavatel.

§ 222

Změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku

- Nesmírně široké portfolio otázek, které přesahuje možnosti časové dotace přednášky a na které vycházejí samostatné odborné publikace.
- Např. Surý, Jan: Změny závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku
- Navyšování ceny plnění, změna termínu plnění, změna obchodních podmínek, platebních podmínek...

Kde hledat informace?

Portál o veřejných zakázkách provozovaný MMR: [Úvod - Portál o veřejných zakázkách \(portal-vz.cz\)](https://portal-vz.cz)

Odborná literatura např.:

- HERMAN, Pavel a kol.: Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek (3. aktualizované a doplněné vydání, 2023)
- KRUTÁK, Tomáš a kol.: Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1. 1. 2024 (3. aktualizované vydání, 2024)
- KRČ, Robert, Vaněček, Jan: Zákon o zadávání veřejných zakázek: komentář, 2022
- PODEŠVA, Vilém a kol.: Zákon o zadávání veřejných zakázek: Zákon o registru smluv: komentář, 2. vydání, 2023
- A další...

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Kontakt

Děkuji za pozornost

Ing. David Machač

mobil: 731 628 428

david.machac@mmr.gov.cz